

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za povijest umjetnosti				akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Teorija umjetnosti				ECTS	4	
Naziv studija	Diplomski dvopredmetni sveučilišni studij povijesti umjetnosti - nastavnički i opći smjer						
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.		☐ 4.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☒ III.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P	15	S	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Dvorana 113, SRI 16:00-20:00				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski jezik
Početak nastave	1.10.2025.				Završetak nastave		23.01.2026.
Preduvjeti za upis	Upisan diplomski studij povijesti umjetnosti						
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Antonija Mlikota						
E-mail	amlikota@unizd.hr				Konzultacije	Dostupno na web stranici Odjela	
Izvođač kolegija	Ivana Hanaček, d. p. u.						
E-mail	ihanacek21@unizd.hr				Konzultacije	Dostupno na web stranici Odjela	
Izvođač kolegija	Nikola Zmijarević, mag. hist. art						
E-mail	nzmijarev21@unizd.hr				Konzultacije	Dostupno na web stranici Odjela	
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ samostalni zadaci		☒ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ obrazovanje na daljinu ☒ mentorski rad ☐ terenska nastava ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	1. Razumjeti kompleksnost predmeta istraživanja u okviru studija povijesti umjetnosti. 2. Kompetentno koristiti temeljnu terminologiju povijesti umjetnosti. 3. Objasniti razlike i društvene funkcije načina pisanja o umjetnosti. 4. Objasniti razliku između različitih teorijskih pristupa predmetu povijesti umjetnosti od sredine 19. stoljeća do danas. 5. Kompetentno primijeniti metode formalno-stilske i ikonografske analize umjetničkog djela te objasniti njihove epistemološke ishode. 6. Uspostaviti korelacije između stilskih formacija i razumjeti dinamiku njihove izmjene. 7. Argumentirano zauzeti vlastito stajalište prema metodama i praksama povijesti umjetnosti. 8. Kompetentno koristiti različite analogne i digitalne izvore podataka, te proizvesti kraće radove na zadane teme prema svim pravilima pisanja esejističkog teksta.						

¹Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Ishodi učenja na razini programa		1. Prepoznati, definirati i klasificirati ključne stileme određenog umjetničkog djela ili pojave, kao i interpretirati i kritički prosuditi koncepte njihove oblikovne, značenjske i strukturne razine. 2. Susljedno klasificirati povijesnoumjetničke i teorijske teme, probleme i pristupe umjetničkim praksama tijekom povijesti umjetnosti. 3. Primijeniti napredna znanja i vještine iz područja povijesti i teorije umjetnosti te užih područja struke. 4. Definirati i razlikovati povijesnoumjetničke metode analize i interpretacije umjetničkih djela i pojava na naprednoj razini te znati prepoznati, odabrati i koristiti različite pristupe u metodologiji znanstvenog istraživanja. 5. Kritički prosuđivati o kontekstu nastanka umjetničkih djela i pojava i sagledavati ih u kontekstima razvoja kulturnih identiteta 6. Zastupati i argumentirati adekvatne konceptualizacije o različitim temama, medijima i područjima povijesti i teorije umjetnosti			
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadatke	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Pohađanje nastave, odrađeni seminarski zadaci				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☐ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	https://pum.unizd.hr/ispitni-termini1				https://pum.unizd.hr/ispitni-termini1
Opis kolegija	Cilj kolegija je upoznati studente s različitim određenjima umjetnosti – od 18. stoljeća, do danas – te s različitim načinima pisanja o umjetnosti. Predavanja će pratiti razvoj povijesti umjetnosti kao znanstvene discipline i kao kulturalne prakse. S posebnom ćemo pažnjom pristupiti analizi ključnih teorijskih tekstova o umjetnosti kako bi studenti uspostavili distinkciju između teorijskog diskursa, znanstvenog teksta i likovne kritike. Kolegij obuhvaća učenje i primjenu temeljnih pojmova teorije umjetnosti. Bavit ćemo se predkritičkim razdobljem u razvoju discipline i analitičkim aparatom modernističke povijesti umjetnosti. Nakon toga, uslijedit će kritička razmatranja temeljnih analitičkih kategorija discipline poput stila, forme i ikonografije. Objasnit će se dogovorni karakter stilskih formacija i dati primjeri suvremenih, kritičkih intervencija u dijakronijsku periodizaciju. Zatim će se objasniti razgranati smjerovi teorijsko-metodološkog aparata nove povijesti umjetnosti i njezinih pristupa analizi umjetničkog djela. Bavit ćemo se socijalnom povijesti umjetnosti, njezinim korelacijama s marksističkom filozofijom, kao i intervencije u disciplinu koje su donijeli feministička kritika, postkolonijalni diskursi, rodni studiji, <i>queer</i> teorija, globalna povijest umjetnosti i digitalna povijest umjetnosti. Obrazložit će se kulturalni, povijesni i ekonomski razlozi hegemonijske pozicije zapadnoeuropske povijesti umjetnosti i njezin odnos prema umjetnosti drugih civilizacija. Studenti će dobiti osnovni uvid u teorijska polazišta ključnih predstavnika tradicionalne povijesti umjetnosti (Wölfflin, Riegel, Warburg, Panofsky, Gombrich), „nove povijest umjetnosti“ 1970ih i 1980ih godina, kao i u recentna zbivanja u polju teorije umjetnosti.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1.UVODNI SAT 2.Načini gledanja I: umjetničko djelo u doba tehničke reprodukcije 3.Načini gledanja II: stil, forma i materijalnost umjetničkog djela 4.Načini gledanja III: ikonografija 5.Nova povijest umjetnosti: umjetničko djelo kao društvena činjenica 6.Socijalna povijest umjetnosti 7. Teorija avangarde 8.Feministička kritika i povijest umjetnosti 9.Postkolonijalna kritika, eurocentričnost discipline i Globalni jug 10.Nevolje s rodom: <i>queer</i> studije i povijest umjetnosti 11.Globalna povijest umjetnosti 12.Digitalna povijest umjetnosti 13.Naručitelj umjetničkog djela, pitanja ukusa, reprezentacije i umjetničkog tržišta 14.Izvođenje vizualnih seminara 15.ZAVRŠNI SAT S DISKUSIJOM				

Obvezna literatura	1. Čitanka odabranih tekstova, eseja i odabrana poglavlja 2. J. Berger. <i>Načini gledanja</i> . Zagreb: Školska knjiga, 2021. [1972.]. 3. Lj. Kolečnik. <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica</i> . Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2005.										
Dodatna literatura	1. C. Freeland. <i>But Is It Art? An Introduction to Art Theory</i> . New York: Oxford University Press, 2001. 2. R. S. Nelson / R. Shiff. <i>Critical Terms of Art History</i> . Chicago, 2003; poglavlje "Modernism". 3. U. Kultermann, <i>Povijest povijesti umjetnosti: put jedne znanosti</i> . Zagreb, 2002.										
Mrežni izvori	http://www.theartstory.org , https://arthive.com ; http://www.arthistoryarchive.com ; http://artchives.fondazionezeri.unibo.it/ ; https://dahd.hcommons.org/										
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit										
	☐ završni pismeni ispit	☒ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ praktični rad i završni ispit					
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☒ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici					
Način formiranja završne ocjene (%)	50% seminarski rad, 50% završni usmeni ispit										
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-59%	nedovoljan (1)									
	60-69%	dovoljan (2)									
	70-79%	dobar (3)									
	80-89%	vrlo dobar (4)									
	90-100%	izvrstan (5)									
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☒ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo										
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela.[...]“ Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.										